

Πάρκο Τήλου

ΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

10 Φεβρουαρίου 2005

ΤΕΥΧΟΣ 9

ISSN: 1790-1413

Κωδικός: 7452

Πάρκο Τήλου
Ιδιοκτήτης

Κ. Μεντζελόπουλος
Εκδότης-Διευθυντής

Πάρκο Τήλου
Έριστος
GR-85002 Τήλος

Τηλέφωνα:
22460-44235
69-78-77-12-75

E-mail:
tilos-park@otenet.gr

«Βγάζουμε το καπέλο» στον Audubon!

Στα τέλη του 1800, μία ομάδα γυναικών της Βοστώνης συγκεντρώθηκε για το απογευματινό της τσάι με σκοπό την σωτηρία των πουλιών από τη σφαγή τους, λόγω της μόδας της εποχής που καθιέρωσε τη χρήση φτερών στο εμπόριο καπέλων. Εν αγνοία αυτής της ομάδας των γυναικών, οι ιδέες που γεννήθηκαν στις προσεχείς συναντήσεις τους ήταν η γέννηση της κίνησης της προστασίας των πτηνών και του Συλλόγου Audubon για την προστασία και την μελέτη των άγριων πτηνών. Αυτές οι γυναίκες έριξαν το γάντι στην τότε ισχυρή βιομηχανία φτερού και την οδήγησαν εκτός εμπορίου μέσα σε μια δεκαετία σώζοντας χιλιάδες άγριων πουλιών από τη σφαγή που ήταν σε εξέλιξη. Ενώ αυτοί οι πρωτοπόροι του Audubon έδωσαν ώθηση στην σύγχρονη περιβαλλοντική κίνηση, ανέπτυξαν το στρατήγημα τους με στόχο την αποτελεσματική επικοινωνία της επιστημονικής έρευνας με τις ανησυχίες και τους αντικειμενικούς στόχους του δημόσιου συμφέροντος, το οποίο έγινε απαραίτητο στην παγκόσμια περιβαλλοντική κίνηση του 21^{ου} αιώνα. Γράψανε άρθρα, διεξήγαν λαϊκές συνελεύσεις, συμμετείχαν σε ανεπίσημες συγκεντρώσεις, και το πιο σημαντικό, σχεδίασαν και προώθησαν εναλλακτικές λύσεις μόδας για τα εξωτικά καπέλα με φτερά, οι οποίες θα ικανοποιούσαν εξίσου τους καταναλωτές. Η προώθηση του οικοτουρισμού ακολουθεί την πανομοιότυπη διαδικασία η οποία προσφέρει και προωθεί αληθινά απολαυστικές δραστηριότητες διακοπών όπως μια υπέροχη εναλλακτική λύση, σε αντίθεση με τις λιγότερο περιβαλλοντικά ευαίσθητες διακοπές και να ικανοποιήσουν έτσι τις ανάγκες του καταναλωτή με τέτοιο τρόπο που να προστατεύει συγχρόνως την φυσική κληρονομιά. Φέτος, ο Σύλλογος του Audubon γιορτάζει την 100^η επέτειο απαριθμώντας πολλές εκατοντάδες χιλιάδες μέλη στην Βόρειο Αμερική και πέρα από αυτήν. Χρόνια πολλά Audubon ... και είτε να γιορτάσεις πολλά, πολλά ακόμη!

Ορνιθολογία: μια νεαρά 2000 χρόνων!

Τα πουλιά αποτελούν εξέλιξη των δεινοσαύρων. Το 1861 μία σειρά απολιθωμάτων που βρέθηκε σε κοιτάσματα ασβεστόλιθου στην Γερμανία, παρείχαν άμεση απόδειξη της σχέσης ανάμεσα στους δεινόσαυρους και τα πουλιά. Το απολιθωμένο ον, που ονομάστηκε Αρχαιοπτέρυξ, ζούσε 150 εκατομμύρια χρόνια πριν και έμοιαζε πολύ σαν πουλί στην εμφάνιση, με καλά αναπτυγμένα φτερά που ήταν ακριβώς όπως αυτά ενός σύγχρονου πουλιού, και είχε ακόμη πολλά ερπετοειδή χαρακτηριστικά όπως δόντια στο στόμα και μια μακριά, εύκαμπτη, κοκαλένια ουρά.

Αρχαιοπτέρυξ (απολίθωμα)

Η γνώση για τα πουλιά και τη μετανάστευση των πουλιών αποτυπώθηκε για πρώτη φορά σε χαρτί περίπου 2000 χρόνια πριν από τον Αριστοτέλη, ο οποίος χωρίς τα οφέλη της σύγχρονης τεχνολογίας, αναγνώρισε περί τα 140 είδη πουλιών και έβαλε τα θεμέλια της επιστήμης της ορνιθολογίας. Γύρω στο 1700, ο Ληνναίος αναγνώρισε περίπου 500 διαφορετικά είδη πουλιών από τα περίπου 8700 που ξέρουμε ότι υπάρχουν σήμερα, και στην διατριβή του για την μετανάστευση των πουλιών «*Migrations Avium*» (1757), διέδωσε την πλάνη ότι τα χελιδόνια πέφτουν σε χειμérica νάρκη στον πάτο λιμνών. Οι γενικές γραμμές της σύγχρονης βιολογίας άρχισαν να εμφανίζονται στον 19^ο αιώνα. Η πιο σημαντική πρόοδος ήταν οι θεωρίες του Κάρολου Δαρβίνου για την προέλευση των ειδών και την εξέλιξη και τις προσαρμογές των φυτών και των ζώων μέσω της φυσικής επιλογής. Μελέτες απευθείας στο πεδίο των αποδημητικών πουλιών άρχισαν στα σοβαρά στα τέλη του 1700 και μέσα στο 1800. Αυτές οι μελέτες αποτελούνται σε μεγάλο βαθμό από καταγραφές οι οποίες σημείωναν τον χρόνο της ετήσιας άφιξης και αναχώρησης των πουλιών. Κατά τη διάρκεια του 1800, οι παρατηρήσεις από διαφορετικές χώρες συντονίστηκαν έτσι ώστε να μπορούν να χαρτογραφηθούν οι διαδρομές μετανάστευσης πουλιών. Με σκοπό την διαχείριση της ανταλλαγής πληροφοριών, αρκετές ορνιθολογικές ενώσεις και σχετικά έντυπα ιδρύθηκαν. Το πρώτο διεθνές ορνιθολογικό συνέδριο συγκλήθηκε στη Βιέννη το 1884, με τον εκφρασμένο σκοπό να είναι το συντονιστικό όργανο για την χαρτογράφηση της μετανάστευσης των πουλιών. Η αναμφισβήτητη μέθοδος της ανίχνευσης των πουλιών, δένοντας ένα ειδικό δακτυλίδι στο πόδι τους, πρωτοπαρουσιάστηκε στο τέλος του προηγούμενου αιώνα από τον Δανό καθηγητή Hans Mortensen. Δυο δεκαετίες αργότερα, η μέθοδος της παρατήρησης και της καταμέτρησης των περαστικών πουλιών σε συγκεκριμένες περιοχές εφαρμόστηκε σε μεγάλο βαθμό. Έρευνες για τις δυνατότητες προσανατολισμού των πουλιών, με έμφαση στους ρόλους του ήλιου και των άστρων, συγκεντρώνονταν με μεγαλύτερη συχνότητα μέσα στο 1950. Η χρήση του ραντάρ για την παρακολούθηση της μετανάστευσης των πουλιών κατά μήκος των απέραντων περιοχών και των μεγαλύτερων υψών, καθώς επίσης και την εξερεύνηση του αισθητήριου κόσμου των πουλιών και της ενσωματωμένης «μαγνητικής πυξίδας», είναι μόνο γύρω στα 35 και 25 χρόνων παλιά, αντιστοίχως. Η χρήση της τεχνολογίας του δορυφόρου και των ραδιοανιχνευτών αναπτύχθηκε μόλις πρόσφατα. Η τεχνολογία των μικροτσιπ και η νανοτεχνολογία, που διευκολύνουν την αυξημένη χρήση της υπάρχουσας τεχνολογίας, φτιάχνοντας μικρότερο εξοπλισμό, είναι ίσως μέρος του μέλλοντος των μελετών της ζωής των πουλιών.

Από την Αναγέννηση, έχουμε επιβιβαστεί στην ένθερμη αναβίωση μιας νέας εποχής της αναζήτησης γνώσης σε ένα διεθνές επίπεδο ... γνώση, όχι μόνο για πρακτική χρήση αλλά επίσης για την ίδια τη γνώση, με σκοπό να ικανοποιήσουν το ενδιαφέρον και τη φαντασία του ανθρώπου. Ο άνθρωπος δεν μπορεί να συμβαδίσει με τα πουλιά των οποίων η φυσική ταχύτητα και χάρη βασίζονται στα φτερά τους, αλλά οι σκέψεις και τα όνειρα του μπορούν εύκολα να πετάξουν μαζί τους. Ίσως αυτός είναι ο λόγος γιατί τα πουλιά και η επιστήμη της ορνιθολογίας ελκύουν το ενδιαφέρον, τον θαυμασμό και την κατάπληξη των ανθρώπων σε τόσο μεγάλο βαθμό. Μελετάμε τα αποδημητικά πουλιά γιατί αφυπνίζουν τη φαντασία και το φυσικό μας ενδιαφέρον για τις ζωές τους και ειδικότερα, γιατί κατά τη διάρκεια των ταξιδιών τους κατά μήκος των ωκεανών και των ηπείρων, παρουσιάζουν αξιοσημείωτη προσαρμοστικότητα στην αναζήτηση του κατάλληλου μέρους γι' αυτά στη γη. Στην αναζήτηση αυτής της γνώσης, πρέπει παρ' όλα αυτά, να υπενθυμίζουμε στους εαυτούς μας το ρητό που στην ουσία λέει ότι η πληροφόρηση, η γνώση και η σοφία εύκολα διαχωρίζονται και δεν είναι συνώνυμα. Πρέπει να κάνουμε μια προσπάθεια να

κατακτήσουμε και τα τρία και στην συνέχεια να χρησιμοποιήσουμε το καθένα ξεχωριστά.

Ας γιορτάσουμε!

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Σωματείου «Πάρκο Τήλου», στην συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε την 1^η Φεβρουαρίου του 2005, ενέκρινε μία πρόταση που τέθηκε από τον Διευθυντή του Σωματείου για την δημιουργία μιας Επιτροπής που θα οργανώσει μια ετήσια εκδήλωση στην Τήλο για τον εορτασμό της φύσης και του περιβάλλοντος.

Δεκαπέντε χρόνια πριν, το Οικουμενικό Πατριαρχείο της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας και ο Παναγιότατος Πατριάρχης Βαρθολομαίος επέλεξαν την 1^η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου, ως ημέρα προσευχής για την προστασία του περιβάλλοντος. Αυτή η απόφαση μας ενέπνευσε να καθιερώσουμε μία ετήσια εκδήλωση στην Τήλο, για να γιορτάσουμε τη φύση και όλα τα πλάσματα της, μικρά και μεγάλα. Σχεδιάζουμε να εγκαινιάσουμε την εκδήλωση το 2006, με μια ειδική θρησκευτική τελετή, για την ευλογία των ζώων. Το φεστιβάλ θα περιλαμβάνει καλλιτεχνικά εκθέματα και άλλες πολιτιστικές δραστηριότητες, ντόπια εδέσματα, διαγωνισμούς αγροτικών προϊόντων, διαγωνισμούς παρακολούθησης πουλιών και πολλά άλλα. Σχεδιάστε την επίσκεψη σας στην Τήλο τον Σεπτέμβρη του 2006 και φέρτε μαζί σας το φτερωτό ή μαλλιαρό μέλος της οικογένειάς σας για μια μοναδική θρησκευτική και πολιτιστική εμπειρία. Σχεδιάζουμε να προσκαλέσουμε τον Παναγιότατο Πατριάρχη Βαρθολομαίο να εγκαινιάσει το φεστιβάλ μας και θα θέσουμε υπ' όψιν του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αίτημα μας για την καθιέρωση της 1^{ης} Σεπτεμβρίου ως τη μέρα εορτασμού της φύσης και του περιβάλλοντος.

Στρατολογούμε εθελοντές ανάμεσα στα μέλη μας, οι οποίοι θα ήθελαν να συμμετέχουν στην Επιτροπή του Φεστιβάλ και να μας βοηθήσουν στην οργάνωση έτσι ώστε αυτό που υποσχόμαστε να είναι ένα μοναδικό και πολύ ξεχωριστό ετήσιο γεγονός. Σας παρακαλώ, ελάτε σε επαφή με τον Διευθυντή μας, Κωνσταντίνο Μεντζελόπουλο, στο tilos-park@otenet.gr με τις λεπτομέρειες σας. Οπουδήποτε και αν είστε στον κόσμο, οτιδήποτε επιδεξιότητες και εμπειρίες έχετε, μπορείτε να βοηθήσετε να κάνουμε αυτό το όνειρο πραγματικότητα. Όλα όσα χρειάζονται είναι το πάθος και ο ενθουσιασμός σας. Εμείς υποσχόμαστε να σας παρέχουμε τη διασκέδαση.

Ζητάμε την υποστήριξή σας!

Εάν επιθυμείτε να συνεχίσετε να λαμβάνετε το μηνιαίο Ενημερωτικό μας Δελτίο, παρακαλούμε να μας υποστηρίξετε με την εγγραφή σας σαν μέλη του Σωματείου μας. Η συμμετοχή σας στις δημοκρατικές διαδικασίες εκλογής Διοικητικού Συμβουλίου του Σωματείου μας και η ενεργός συμμετοχή σας θα δώσει δύναμη στη φωνή μας και θα μας βοηθήσει να χαράξουμε μία σωστή πορεία στο ταξίδι που ξεκινάμε. Βοηθήστε μας να διατηρήσουμε την φυσική μας κληρονομιά σε αυτήν την γωνιά του Αιγαίου. Για να λάβετε πληροφορίες σχετικές με τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των μελών μας καθώς και μία αίτηση εγγραφής, σας παρακαλούμε να μας επιστρέψετε συμπληρωμένο το παρακάτω δελτίο. Σας ευχαριστούμε!

Όνομα:

Επώνυμο:

Είστε άνω των 18 χρονών (Ναι η Όχι)

Επάγγελμα:

Διεύθυνση:

Πόλη:

Νομός:

Ταχυδρομικός Κώδικας:

Χώρα:

E-mail:

Τηλέφωνο:

Fax:

Διαδώστε το μήνυμά μας. Προωθείστε το Ενημερωτικό Δελτίο του Πάρκου Τήλου στους φίλους σας.

Αρχείο περασμένων θεμάτων των περιοδικών μας εκδόσεων στα Αγγλικά μπορείτε να βρείτε στην ακόλουθη διεύθυνση στο Internet: <http://tilos-park.typepad.com>